

Beļģijas Latviešu Ziņas

Nr. 8

www.latvieshi.be

2007. gada oktobris

„Mēs gribam būt prātīgi, par daudz prātīgi.”

P. Zālīte (1928)

Mums, latviešiem, 18. novembrī ir atkal iespēja satikties un, protams, atzīmēt savas valsts dzimšanas dienu. Parunāt vienam ar otru, apmainīties ar iespaidiem par pagājušo un novēlēt sekmes turpmākajam dzīves cēlienam. Kaut brīdi atkal sajūties kā vienotai saimei, plecu pie pleca.

Vēstures pētnieku domas dalās par 1918. gada 18. novembra notikumu nozīmību. Politiskās elites neskaitāmo ķildu un skandālu nogurdinātiem, dažiem šādi svētki šķitīs pārmērīgi. Citiem, savukārt, pati valsts ideja liksies pilnīgs anahronisms un tincināšana par latviešu patriotisko noskaņojumu nepieklājīga. Neskatoties uz to visu, gribētos tomēr domāt, ka nav mums par šo dienu nozīmīgāka datuma. Kaut vai tāpēc, ka esam etniska cilvēku kopība ar savu kultūru un vēsturi, kurai pienākas reizi gadā kaut ko kopīgi atzīmēt.

Mūsu valsts un sabiedrība ir veidojusies sarežģītos politiskos apstākļos. Mums paveicās, jo lielās kaimiņtautas un citu pretinieku vājums deva mums iespēju iegūt to, kā citām tautām nav vēl šobaltdien. Tas prasīja upurus, tomēr neatkarība bija mūsu. Tajā pašā laikā

Foto: AFI/Gatis Dieziņš

dažādu sabiedrības slāņu cīņa par varu, pretrunīgie kompromisi un atsevišķu politiķu pārmērīga personificēšanās ar valsti paklupināja demokrātisko un pilsonisko tradīciju nostiprināšanos.

Neatkarība pati par sevi neairo brīvību, bet pienākumus un atbildību. Mūsu vēsture ir tam apliecinājums, jo pilsoniskās atbildības trūkums ir pastāvīgs vājums mūsu valsts pamatos. Arī šodien. Līdz ar republikas atjaunošanu mēs, latvieši, uzņēmāmies būt par šīs valsts pilsonisko mugurkaulu, taču vienaldzība un paviršība deva vaļu korumpētības sērgai un plutokrātijas kontrolētai val-

sts pārvaldei. “Demokrātija ir sliktākā valsts pārvaldes forma,” ir teicis mums pazīstamākais britu premjers, izņemot visas pārējās.

Valsts ir tikai abstrakta ideja, konvencija. Mēs, latvieši, šo ideju pieņemām, lai tādējādi labāk īstenotu savus ideālus pēc taisnības, labklājības un drošības. Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka valsts nav ideja, kura var pastāvēt pati par sevi. To nevar sadalīt un ielikt kabatā kā sudraba dālderī, lai to vientulībā spodrinātu. Tās spēks ir mūs kopībā un par to pastāvīgi ir jārūpējas. Ja republikas proklamēšana bija mūsu pirmais vēra ņemamais paziņojums pasaulei par savu eksistenci, tad šobrīd, kad esam kļuvuši par Rietumu sabiedrības pilntiesīgu locekli, varam justies gandarīti un apmierināti ar savu izvēli.

Valsts ideja nav zaudējusi savu aktualitāti un tā joprojām pilnībā atbilst mūsu nacionālajām interesēm, jo ir vienīgā, kas spēj nodrošināt resursus mūsu kultūras un etnosa tālākai attīstībai. Tik vien atliek vēlēties, lai mēs, inteliģence, būtu nedaudz apņēmīgāki un nesavtīgāki. Galu galā, iespēja sarunāties dzimtajā valodā arī šajā pasaules daļā ir patīkams pārdzīvojums. Tā ir brīvība.

Tiekamies svētkos 18. novembrī!

Redakcija

Iepazīstieties - jaunais Latvijas vēstnieks ES Normunds Popens!

Ingūna Laizāne

Eduardam Stiprajam, pieņemot jaunā Valsts prezidenta aicinājumu uzņemties Prezidenta kancelejas vadību, Latvijas galvenā pārstāvja Eiropas Savienībā krēsls tikai uz brīdi palika tukšs. Kopš augusta beigām šajā amatā darbojas **Normunds Popens**.

Turpinājums 3. lpp.

Foto: Aivars Liepiņš

Vēl šajā numurā:

- Kas notiek ar dzimto valodu svešatnē? Diskusiju vakara rezultāti. Intervija ar latviešu skolotājiem Eiropas skolā.
- Tenisa un golfa turnīri
- Gaidāmie notikumi
- Kas jauns latviešu aktivitātēs?

Gaidāmie notikumi īsumā

No 13. oktobra līdz 2008. gada 13. janvārim - latviešu mākslinieces Agneses Stabiņas vides instalācija projekta "Agorafolly" ietvaros. Plašāka informācija www.brupass.be.

13.-15. novembris - Latvijas valsts akadēmiskā kora "Latvija" koncerti Beļģijā. Informācija www.europalia.be.

18. novembris - Latviešu biedrība Beļģijā rīko Valstssvētku svinības, kuru ietvaros uzstāsies pasaules mūzikas grupa "Ilgi".

22. novembris - diskusiju vakars par inflācijas tēmu. Plašāka informācija sekos www.latvieshi.be.

Iesakām apmeklēt arī:

Oktobrī - jūgendstila biennāle, kuras laikā iespējams apmeklēt daudzas jūgendstila ēkas. Informācijai: www.voiretdirebruxelles.be.

Līdz 2008. gada 27. janvārim - Nacionālajā mākslas muzejā izstāde "Rubens. A Genius At Work". Informācijai: www.expo-rubens.be.

Līdz 2008. gada 25. martam - Kukelbergas bazilikā izstāde "Leonardo Da Vinci - The European Genius". Informācijai: www.expo-davinci.eu.

Dievkalpojumi

Kārtējais latviešu katoļu dievkalpojums notiks 21. oktobrī 15:00 Briselē, Sv. Antona (*Saint Antoine*) baznīcā, rue Artois – pa kreisi no *place Anneessens*. Pirms mises iespējama grēksūdze. Pēc dievkalpojuma visi laipni aicināti uz kopīgu pasēdēšanu pie kafijas galda. Lai iegūtu plašāku informāciju, varat sazināties ar prāvestu monsiņjoru Pēteri Dupatu Place Saint Job 19, B-1180 Bruxelles tālr.: 02/372 94 11. Par turpmākiem dievkalpojumiem informāciju meklējiet www.latvieshi.be.

Luterāņu dievkalpojums ar arhibīskapa E.Roziša piedalīšanos 18. novembrī Sv. Nikolaja baznīcā Latvijas valstssvētku ietvaros. Par turpmākajiem dievkalpojumiem informāciju meklējiet www.latvieshi.be.

18. novembra svinības Briselē

Kā jau ierasts, Latviešu biedrība Beļģijā arī šogad aicina visus tautiešus kopīgi atzīmēt Latvijas proklamēšanas dienu. Valstssvētku svinības 18. novembrī iesāksies plkst. 13.00 ar dievkalpojumu Svētā Nikolaja baznīcā (*eglise Saint-Nicolas*), kurā piedalīsies arhibīskaps Rozītis.

Tam sekos Briseles latviešu kora koncerts, kurā būs iespēja dzirdēt gan tautas melodijas, kā arī klasiskas kora dziesmas.

Valsts svētku nedēļā Beļģijā koncertēs koris "Latvija"

Anda Catlaka

Novembra vidū Latvijas Republikas valsts svētku nedēļā mūs priecēs Latvijas un Igaunijas kopkoncerti Beļģijā, kuros muzicēs akadēmiskais koris "Latvija" un Tallinas kamerorķestris.

Otrdien, 13. novembrī, Briseles karaliskajā konservatorijā klausītājiem būs iespēja baudīt latviešu un igauņu mūsdienu mūziku šo izcilo kolektīvu sniegunā.

Igauņu diriģenta Andreasa Mustonena vadībā tiks atskaņota komponistu Pētera Vaska un Artūra Maskata, Arvo Perta, Rudolfa Tobiasa un Heino Elera mūzika. Koncerta ieskaņā izskanēs svīta orķestrim no 17. gadsimta Zviedrijas karaliskā galma kapelmeistaru Dībenu (Düben) dzimtas nošu kolekcijas.

Nākamajā vakarā – 14. novembrī Valonijā šī koncerta programma skanēs arī Sv.Remakla baznīcā (Eglise Saint-Remacle) Maršenfamennas (Marche-en-Famenne) pilsētā.

Jaunā māksliniece Agnese Stabiņa Briselē

Anda Catlaka

Kurš teica – "ņau"? - tā sauc Latvijas jaunās mākslinieces Agneses Stabiņas vides instalāciju – spēli, kura no 13. oktobra ir apskatāma (un arī izmēģināma) laukumā Quai aux Pierres de Tailles et au Foin Briseles centrā.

Vai spējat atpazīt vārdes kurkstieni "kva, kva..." igauņiski vai grieķiski? Jūs smaidiet, to lasot? Agnese uzskata, ka dažkārt pietiek arī ar smaidu, jo īpaši, ja nesmaidam tikai pieklājības pēc, bet no sirds. Agnese veidotajā spēlē būs iespējams sadzirdēt, kā, piemēram, varde, kurkst dažādās Eiropas zemēs. Izrādās – nebūt ne vienādi...

Agnese Stabiņa ir viena no Eiropas Savienības 27 valstu jaunajiem māksliniekiem, kuri ir aicināti piedalīties mākslas projektā "Agorafolly outside/Agorafolly inside".

Vēsturē pilsētu laukumi, tirgus vietas – agora ir bijušas tikšanās vietas. Tajos satikās pilsētnieki un laucinieki, uzstājās trubadūri un uz brīdi piestāja svētceļnieki. Pilsētas laukumos un tirgus plačos apsprieda pasaules lietas, uzzināja jaunumus un stāstīja par piedzīvoto. Projekta "Agorafolly out-

Svētku turpinājums iecerēts klubā 'La Tentation', kur tiks klāts pusdienu galds, pirms tam paceļot glāzes par Latviju un noklausoties svinīgās uzrunas. Būs iespēja apskatīt latviešu bērnu mākslas darbiņu izstādi.

Vakara noslēgumā Beļģijas latviešus priecēs "Ilgi" uzstāšanās.

Praktisku informāciju par valstssvētku norisi atradīsiet www.latvieshi.be ▲

Ceturtdien, 15. novembrī, Antverpenes lielākajā koncertzālē De Singel ar plašu koncertu noslēgsies Latvijas un Igaunijas mūziķu koncertturneja Beļģijā.

Koncerta pirmajā daļā koris a cappella dziedājumā diriģenta Māra Sirmā vadībā izpildīs Pētera Vaska, Ērika Ešenvalda, Artūra Maskata, Margēra Zariņa, Jāņa Ivanova, Richarda Dubras, Olivjē Mesiāna, Veljo Tormisa mūziku.

Koncerta otrajā daļā diriģenta A.Mustonena vadībā izskanēs A.Perta "Te Deum".

Akadēmiskā kora "Latvija" koncerti ir organizēti Beļģijas festivāla Europalia. Europa ietvaros ar Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas, Latvijas Pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā, Latvijas vēstniecības Beļģijā un aviosabiedrības Air Baltic atbalstu.

Plašāku informāciju skat. <http://www.europalia.be> ▲

side" ietvaros 27 Briseles pilsētas laukumi uz laiku pārtop par šādu ierosmju apmaiņas vietu, kuros ES valstu jaunie mākslinieki izstāda savas mākslas instalācijas – objektus.

"Agorafolly" varētu būt interesants pastaigas maršruts kādai rudenīgai nedēļas nogales dienai līdz par decembra sākumam. Izstāžu zālē "Le Centrale électrique » Sv. Katerīnas laukumā 44 ir pieejama Briseles karte ar visu mākslas instalāciju atrašanās vietām – laukumiem un īpaši šim projektam veidots audiogids.

Vienlaikus Briseles izstāžu zālē "Le Centrale électrique" ir atvērta jauno mākslinieku izstāde "Agorafolly inside", kura būs skatāma līdz pat janvāra vidum.

Projekts notiek festivāla "Europalia. Europa" ietvaros. Latvijas mākslinieces dalību atbalsta Europalia International, Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, Latvijas Pastāvīgā pārstāvniecība ES un Latvijas vēstniecība Beļģijā.

Plašāk informāciju skat. <http://www.brupass.be> ▲

Iepazīstieties - jaunais Latvijas vēstnieks Eiropas Savienībā Normunds Popens!

turpinājums no 1. lpp

Pirmie pāris mēneši, kas pavadīti joprojām vēl vasaras noskaņojumā dzīvojošajā Briselē, jaunajam vēstniekam radījuši labu iespaidu par valsti, kurā būs jāpavada nākamie četri gadi, un tās cilvēkiem. Neskatoties uz to, ka Brisele ir ļoti aizņemta pilsēta, kur visi kaut kur steidzas, Normunds ievērojis, ka cilvēki te ir smaidoši un atsaucīgi. Vienīgi pārsteigums bijis, pamatot, ka savas dzīvesvietas apkaimē nebūs viegli uzlabot franču valodas zināšanas, jo dzīvojot flāmu daļā, vairāk nākas dzirdēt flāmu vai angļu valodas. Tātad nāksies apmeklēt kursus nevis valodu praktizēt sarunās ar kaimiņiem.

Ik pēc trim gadiem - jauna valsts

Pagaidām daudz no vēstnieka laika vēl aizņem iepazīšanās ar lietām gan darbā, gan sadzīvē. Tā kā Normunds jau četrpadsmit gadus strādā diplomātiskajā dienestā, Popenu ģimenei pārcelšanās uz jaunu valsti ir ierasta lieta. Šī ir jau trešā. Neilgi pēc darba gaitu sākšanas Ārlietu ministrijā, Normunds uz trīs gadiem nonāca Latvijas vēstniecībā Vašingtonā, kur atbildēja par ekonomiskajiem un tirdzniecības jautājumiem. Pēc tam sekoja darbs Rīgā, Ārlietu ministrijas Ekonomikas departamentā, bet uz Norvēģiju 2000. gadā Nor-munds Popens jau aizbrauca kā Latvijas vēstnieks šajā valstī.

Normunds atzīst, ka jābūt gatavībai no visu ģimenes locekļu puses ik pēc trim gadiem nomainīt valsti. Vēstnieka dzīvesbiedrei Dinai šī pārcelšanās atnesusi lielas pārmaiņas, jo bija jāatstāj projekta vadītājas darbs Latvijas Attīstības aģentūrā. Normunds apliecinā, ka bez Dinas atbalsta pārcelšanās būtu daudz sarežģītāka un dzīvesbiedri ir tie, kuru dēļ dzīve dienesta vietā ir daudz patīkamāka. Savukārt meita Sintija Rīgas 1. ģimnāziju jau nomainījusi pret Britu skolu šeit Briselē, kas viņas skolas gaitās ir jau septītā mācību iestāde.

Tā nav klasiskā ārpolitika

Darba pienākumi, kas veicami Briselē, jaunajam vēstniekam nav nekas jauns, jo pēdējie trīs gadi Rīgā aizvadīti, strādājot Eiropas Savienības jomā. "Tas nav viegli, bet tas ir interesanti", saka Normunds par darbu ar ES jautājumiem. "Tas noteikti ir viens no svarīgākajiem Latvijas ārpolitikas vir-

Saņemot akreditācijas vēstuli no Valsts prezidenta/Foto: Prezidenta preses dienests

zieniem. Tajā pašā laikā tā nav klasiskā ārpolitika, jo Eiropas Savienība aptver visas iespējamās jomas, arī spēles noteikumi ir citādāki nekā divpusējās attiecībās, jo te jāatrod kompromiss starp divdesmit septiņām valstīm." Normunds ir pārliecināts, ka cilvēkiem Latvijā ir jādomā plašāk un ir jāredz, kā mēs ierakstāties kopīgajā Eiropas Savienības ainavā, protams, saglabājot savas intereses un vajadzības.

Deju kopas vadītājs

Aicināts pastāstīt par latviešu sabiedrības aktivitātēm tajās valstīs, kurās viņš strādājis, vēstnieks vispirms min atšķirības starp Amerikas un Norvēģijas latviešu kopienām. Ja Amerikā uz vienu dievkalpojumu sanāca ap simts cilvēku, tad Norvēģijā kopienas kodolu veidoja tikai ap trīsdesmit tautiešu. Amerikas latviešiem bija savs nams, sava baznīca, viesu nams, kurā rīkot dažādus saviesīgus pasākumus. Pats Normunds kā ilggadējs "Liesmas" dejotājs bija uzņēmies kopā ar sievu vadīt Vašingtonas latviešu deju kopu "Namejs", ar kuru piedalījies arī divos dziesmu un deju svētkos. Savukārt Norvēģijā tieši viņa laikā ar vēstniecības

atbalstu darbu sākuši sestdienas skoliņa, turpinājusies tradīcija kopīgi svinēt svētkus, piemēram Jāņus un 18. novembri.

Svarīga ir iespēja sanākt kopā

Brisele ir īpatnēja vieta, šeit latviešu kļūst arvien vairāk, turklāt viņi ir sabraukuši ar dažādiem mērķiem. "Svarīgi, ka Latviešu biedrība ir tas vienojošais punkts, kas vieno dažādas paaudzes latviešus," saka Normunds. Gan Amerikā, gan Norvēģijā, kur latviešu biedrības bija pastāvējušas gadiem ilgi, bija šis vecais kodols, ap kuru pamazām sāka veidoties otrais slānis, latvieši, kas bija ieradušies pēdējos gados. Biedrības pārauga vienojošās organizācijās, kas mēģināja izdomāt, lai pasākumi būtu interesanti visiem, lai tie būtu interaktīvi. Normunds zina, ka Briselē darbojas latviešu koris un teātris. Bet viņam šķiet svarīgi arī tas, ka biedrība reizi gadā sarīko kopīgas neatkarības dienas svinības ar kultūras programmu, dodot iespēju cilvēkiem iepazīties, nodibināt kontaktus. "Tā kā tik daudz cilvēku pārceļas uz Briseli, padoms vienmēr noder," piebilst vēstnieks. Viņš apliecinā, ka līdz ar jaunās pārstāvniecības atvēršanu jaunajā gadā, pavērsies arī lielākas iespējas latviešu pasākumu un aktivitāšu atbalstam.

Kad dzīve ieies savās sliedēs

Brīvajā laikā, kura gan pagaidām nav pārāk daudz, Popenu ģimene cenšas atrast kopīgas aktivitātes. Visi trīs tikuši pie velosipēdiem un dodas izbraucienos pa Tervūrenas parku. Nesen ģimenē ienācis zelta retrīvera kucēns, kurš prasa pastāvīgu uzmanību un rūpes. Kad dzīve būs iegājusi normālā ritmā, Popeni sporta nodarbības. Viņi gatavojas apceļot interesantas vietas, kas viegli sasniedzamas no šejienes. Brisele tomēr ir kā Eiropas centrs, kur apkārt ir Parīze, Londona, Amsterdamā. Bez tam Briselē ir tik daudzveidīga kultūras iespējas. Nākamajos četros gados nebūs iespējas garlaikoties. ▲

Grūtais ceļš caur izglītību uz integrāciju

Ilona Strupka, Aldis Austers

Šī gada 17. oktobrī notika pirmais Latviešu biedrības Beļģijā organizētais diskusiju vakars "Caur izglītību uz integrāciju: Eiropa un Latvija. Kas ir mainījies pēc ES paplašināšanās?" Diskusijā piedalījās Eiroparlamenta deputāti R.Pīks un T.Ždanoka, Briseles Eiropas skolas skolotājas J.Šaudvide un I.Cara, kā arī Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūras direktore E.Papule, kura neatteica Latviešu biedrības aicinājumam, un speciāli atbrauca no Latvijas tieši uz šo pasākumu. Klausītāju un debatētāju vidū bija ne tikai Latvijas diplomātisko pārstāvniecību un Eiropas institūciju darbinieki, bet arī krievu kopienas pārstāvji, kopumā 21 klausītājs. Apmēram divarpus stundas starp dažādu viedokļu krustugunīm balansēja lieliskais diskusijas vadītājs G.Catlaks, Izglītības Internacionāles pētniecības koordinators.

Diskusija sākās ar viedokļu apmaiņu par to, kā latviešu bērni jūtas, uzsākot skolas gaitas Beļģijā, un kā tas var tikt salīdzināts ar Latvijas situāciju. Eiropas skolas skolotājas atzina, ka sākotnējo šoku

par mācībām svešvalodā ar laiku nomaina dziļāka izpratne par mācību priekšmetu, kas pēcāk atvieglo ceļu uz studijām prestižās augstskolās. R. Pīks un citi klātesošie diskusijas dalībnieki uzsvēra, ka bērnu sekmībā ļoti liela nozīme ir arī vecāku attieksmei, savukārt E. Papule norādīja, ka Latvijas situācijā ar vecāku attieksmi nav pietiekami, jo ir reģioni, kuros

latviešu valodai nav dabiskas vides.

T. Ždanokas skatījumā nebija pieņemams tas, ka ar uzspiestu valodas apguvi tiek mēģināts mainīt cilvēku etnisko identitāti. Turklāt latviešu valodes apguves vājā metodika un kvalificētu skolotāju trūkums ietekmē krieviski runājošo

audzēkņu zināšanu apguves kvalitāti, kā piemēru minot absurdu, ka krievu skolotāji, kuri ne īpaši labi pārvalda latviešu valodu, māca krievu bērniem eksaktos priekšmetus latviešu valodā. Loģiskāk būtu, ja pamatā mācības tomēr notiktu dzimtajā valodā, bet valsts valoda tiktu apgūta kā atsevišķs mācību priekšmets. Atšķirībā no profesionālās saziņas, izteiksmes spēju literārā valodā nevar apgūt, bet gan tikai saņemt no vecākiem. Reaģējot uz šo viedokli, no debatētāju puses izskanēja alternatīvs viedoklis, ka līdzīgi kā Beļģijā, Latvijā būtu jārada skolas ar apmācībām angļu, franču vai kādās citās valodās, kas, iespējams, mazinātu saasināto uztveri par asimilāciju. E. Papule atzina, ka par skolu reformas patiesajiem rezultātiem varēs spriest tikai pēc vairākiem gadiem, kad būs mazinājies reformas radītais entuziasms. Patreizējie dati gan liecinot, ka reforma nav ietekmējusi apmācību kvalitāti, jo 7 no 10 labākajām akreditētajām skolām ir bijušas bilingvālās skolas.

Klātesošais Latvijas vēstnieks Beļģijā R. Jansons vērsa uzmanību uz to, ka diskusijas gaitā ir pazudis galvenais jautājums, kamdēļ vispār tika sākota krievu skolu reforma. Izskanēja arī viedoklis, ka situācijā, kad ir aktuāls jautājums par sabiedrības

integrāciju, nevar paļauties tikai uz vecāku motivāciju. T. Ždanoka savukārt atgādināja par kādreizējo Izglītības ministrijas lēmumu, kas liedza krievu bērniem uzņemt latviešu skolās, kā arī diskrimināciju attiecībā uz nodarbinātību valsts pārvaldē, kas liecina par krieviski runājošo cilvēku nostādīšanu nevienlīdzīgā situācijā ar latviešiem. E. Papule savukārt piebilda, ka nereti bilingvālās skolas ir labāk materiāli situētas nekā latviešu skolas, jo pirmās saņem nozīmīgu materiālo atbalstu no ārvalstīm. Tālāk diskusijā laikā tika atgādināts, ka Latvija netiek dalīta etniskos reģionos, tāpēc izglītības sistēmai ir jābūt vienāda visā tās teritorijā, taču T. Ždanokas skatījumā Latvija nevarot sekot Francijas piemēram, kurā 25 gadu laikā tika efektīvi likvidētas visas lingvistiskās minoritātes. Krievvalodīgie vēlas saglabāt krievu valodu kā savu dzimto

valodu, bet latviešu valodu apgūt kā otro valodu un izmantot to saziņai.

Diskusiju noslēdzot G.Catlaka jautājums auditorijai: "Vai jūs gribētu, lai jūsu bērni Eiropas skolas mācītos vietējā, angļu, vai arī tikai dzimtajā valodā?" radīja roku mežu, nobalsojot par mācībām vairākās valodās, nu, protams, ka tikai tā, ja Eiropa guļ tepat, pie kājām ...

Izskanā LBB valdes pārstāvis A. Austers pateicās visiem par dalību un aicināja uz nākošo diskusijas vakaru, kurš iecerēts jau 22. novembrī par inflāciju un ekonomiskās attīstības nelīdzsvarotību. ▲

Foto: I.Ķīse

Bērns - Eiropas Skolā. Kas notiek ar dzimto valodu?

Ieva Zāle

Eiropas Skola ir tā mācību iestāde Beļģijā, kur satiekas visu Eiropas Savienības valstu bērni, līdz ar to arī viņu atšķirīgās valodas, kultūra un intereses. Te izglītību iegūst tās ārvalstu pilsoņu atvases, kuru vecāki Beļģijā ieradušies darba uzdevumā.

Eiropas Skolā Briselē starp 3000 citu skolēnu patlaban mācās arī 45 bērni no Latvijas, sākumskolā – 18, bet vidusskolā – 27, un tā ir vienīgā skola valstī, kur ir iespējams apgūt latviešu valodu. Ar bērniem šeit strādā divas latviešu valodas skolotājas – sākumskolā Jana Šaudvide, bet vidusskolā Ineta Cara.

Latviešu atšķirībā no citu tautību pārstāvjiem pagaidām ir vismazāk, tādēļ mūsu bērniem nav atsevišķas plūsmas un ir jāizvēlas mācīties kādā no citām.

Visvairāk bērnu no Latvijas mācās angļu un nedaudz mazāk franču plūsmā, kas nozīmē, ka visus mācību priekšmetu izņemot latviešu valodu viņi apgūst svešvalodā.

Nebrīnās par Raini un Blaumani

Latviešu valodai šajā internacionālajā vidē klājas dažādi, atkarībā no katra bērna ģimenes situācijas un dzīvesstāsta. Dzimtās valodas nodarbības ir gandrīz katru dienu, un tur arī ļoti labi redzams, cik bieži un kā bērni to ikdienā lieto, vai pietiekami lasa grāmatas un sarunājas ar vecākiem. Nedaudz vieglāk šajā ziņā klājas bērniem, kuri nesen ieradušies no Latvijas un kuriem vēl nav citās valodās uzkrātās informācijas bagāžas. Taču tāpat kā viņu vienaudžiem Latvijā, arī šeit, Beļģijā, latviešu valoda ir tik pat intensīvs un būtisks mācību priekšmets, jo atgriežoties dzimtenē, to būs jāturpina apgūt līdzvērtīgā līmenī, bet tiem skolēniem, kuri absolvēs Eiropas

Skolu Briselē, būs jākārtos eksāmens latviešu valodā.

Latviešu valodas un literatūras mācības bērniem Briselē notiek saskaņā ar Latvijas izglītības ministrijas noteikumiem, taču arī pašām skolotājām, kurām ir jāpārzina un jānāca visu klašu mācību viela, ir jāliek lietā radoša izdoma un pūles, lai bērni arī svešumā apgūtu gan Raini, gan Blaumani, gan citus nacionālos dižgarus. Skolas bibliotēkā patlaban ir ap 100 grāmatu, ir kopijas no interneta, literatūra draudzīgi ceļo no ģimenes uz ģimeni. Taču tieši grāmatas ir tās, ko Eiropas Skolā gribētos vairāk.

savām angļu valodas zināšanām vai pēc būtības ir kautrīgāki, īpaši atveras tieši latviešu valodas stundās, kur ir mazāk skolēnu klasē un, kur var izteikties dzimtajā valodā.. Tad uzzinām visu, gan par viņu tusiņiem, gan priekiem, gan pārdzīvojumiem,” saka Ineta Cara.

Interese par Lielbritānijas augstskolām

„Bērniem tomēr ir ļoti būtiska viņiem pazīstama vide. Un tas ir viens no trūkumiem, ja runājam par to, ko bērni iegūst un ko zaudē mācoties svešvalodas plūsmā. Īpaši grūts pirmais mēnesis skolā ir mazajiem bērniem. Tā ir milzīga emocionālā slodze, un līdz ar to septembrī nav īsti nopietna mācīšanās. Katrs sevi izpauž citādāk – vieni smejas, citi raud, citi nerunā. Pēc trim, četriem mēnešiem parasti bērni jau ir apraduši ar jauno situāciju un problēmu vairs nav,” tā Jana Šaudvide.

Skolotājas teic, ka tomēr būt vidē, kur ir dažādas valodas, ir liela priekšrocība, jo skolu beidzot bērni brīvi runā vismaz trīs valodās, daudzi apgūst vēl vairāk un tās ir lielas iespējas atrast tālākas izglītošanās iespējas visur Eiropā, kā arī pēc tam veidot veiksmīgu karjeru

darba tirgū. Ne velti par Eiropas Skolas audzēkņiem liela interese ir prestižajām Lielbritānijas augstskolām.

Jāpiebilst, ka Latvijas bērnu skaits Eiropas Skolā katru gadu pieaug, taču latviešu plūsma vēl ir diezgan tālas nākotnes jautājums, jo lai to izveidotu, bērnu skaitam ir jāpalielinās vismaz divas reizes. Taču līdz šim, apgūstot priekšmetus svešvalodā, Latvijas bērni sevi parādījuši no vislabākās puses, jo aizvadītajā gadā no četriem vidusskolas absolventiem, trim kopējais vērtējums sasniedzis vairāk nekā 80 procentus no simts, kas ir tuvu izcilībai. ▲

Pie skolotāja kā pie psihologa

Neapšaubāmi dzīve dažādu tautību vidē atstāj iespaidu arī uz valodu. „Aizvien biežāk dzirdam „ņemt autobusu” un tamlīdzīgas frāzes. Jūtams arī, ka bērni domā angļiski, un pirms raksta vai atbild teikumus pārtulko galvā,” saka Ineta Cara. Ir gadījies dzirdēt, ka divi latviešu bērni pēkšņi ikdienišķu sarunu turpina angļu valodā, jo tā vieglāk izteikties, īpaši par jaunākajām filmām. Citādāk ir ar bērniem, kuri ir nesen ieradušies Beļģijā.

„Bērni, kuri vēl nevēl droši par

Briseles Latviešu korim šajā sezonā lieli mērķi

Toms Torims

Ar jaunu sparū un neredzēti kuplu dziedātāju pulku – ap 70 balsīm – savu rudens sezonu ir uzsācis Briseles latviešu koris. Šobrīd mēs aktīvi gatavojamies nākamā gada XXIV Vispārējiem latviešu Dziesmu un XIV Deju svētkiem. Briseles latviešu koris pirmo reizi piedalīsies Dziesmu un deju svētku atklāšanas un noslēgumu koncertos Mežaparkā, kā arī svētku gājienā. Manuprāt, tieši iespēja piedalīties Dziesmu svētkos Latvijā ir iemesls, kādēļ mēs šobrīd dziedam tik kuplā skaitā. Tiesa, daudziem dziedātajiem darba darīšanās ir bieži jādodas ārpus Beļģijas un kora mēģinājumu neregulārais apmeklējums ir kavēklis rītai jaunu dziesmu apguvei.

Kora repertuārā pamatā ir Dziesmu svētku programmā ietvertās tautas dziesmas un latviešu kora mūzikas klasika. Šoruden mūsu diriģentei Gītai Pāvīlai koristu balsu trenēšanā palīdz Anda Mende. Viņa katru ceturtdienu

Diriģente Gita Pāvila ar mazo dziedātāju

strādā individuāli ar atsevišķām balsu grupām. Kora mēģinājumi šobrīd notiek otrdienās, Eiropas Kopienas mūzikas kluba telpās, bet nākamgad mēs ceram mūsu mēģinājumus noturēt jaunajās Latvijas pārstāvniecības ES telpās. Šobrīd, kora trešajā sezonā, mēs sākam strādāt pie kora karoga dizaina. Plānojam, ka nākamā gada sākumā Briseles

rikotās pieņemšanas laikā.

Korim ir arī virkne nākotnes ieceru. Mēs vēlētos ar mūsu diplomātu atbalstu nākamā gada sākuma noorganizēt kopēju sadziedāšanās pasākumu ar Briseles igauņu kori un ar lietuviešu bērnu ansambli. Plānojam apciemot arī Berlīnes latviešu kori un sagatavot kopēju uzstāšanos. Bez tam, 2008. gada pavasarī koris varētu rīkot plašāku koncertu, kura programmā būtu Dziesmu svētku repertuārs.

Bez pieaugušo kora Gītas Pāvīlas vadībā katru otrdienu notiek bērnu ansambļa mēģinājumi. Mazie un vismazākie latviešu bērni gatavo savu īpašo repertuāru, ar kuru mūs visus priecēt nākamajās uzstāšanās reizēs. ▲

Latviešu koris varēs lepoties ar savu karogu.

Rudenī korim ir plānoti trīs koncerti: 20. oktobrī jau notikusi uzstāšanās Ackroyd Publications Welcome Fair pasākuma ietvaros ("Automuzejā" 50 gadu parkā); 18. novembrī, Latviešu Biedrības Beļģijā rīkoto Valsts svētku pasākumu ietvaros; 20. novembrī, Monsā, SHAPE, par godu Valsts Svētkiem

Koris un bērnu ansamblis vienojas kopējā dziesmā

Jaunumi latviešu sestdienas skoliņā

*Skaista mana Tēvu zeme
Par visām zemītēm...*

Šī gada 8. septembrī darbu atsāka latviešu sestdienas skoliņa. Tā joprojām darbojas Latvijas Republikas vēstniecības ēkā, jo remonts īstajās mājās turpinās... Varbūt tāpēc skolēnu skaits arī sarucis. Mainījies arī skolotāju sastāvs. Tiek meklēta mūzikas un mākslas skolotāja. Ļoti gaidām arī jaunus skolēnus.

Šajā mācību gadā turpināsim iepazīt latviešu tautas tradīcijas. Jaunākā grupiņa jau sākusi apgūt lasīt māku un rakstību dzimtajā valodā. Visi kopā skandējam latviešu

Sestdienas skoliņas bērni Lieldienu pasākumā

tautasdziesmas, ejam rotaļās, kuras pratušas arī mūsu vecvecmāmiņas, dejojām un arī vienkārši parunājamies par notikumiem Latvijā.

Tuvākie un nozīmīgākie svētki - Latvijas republikas dzimšanas diena 18. novembrī - tiks atzīmēti arī Briselē un mēs šajos svētkos piedalīsimies ar izstādīti, kurā parādīsim, ko spējam veikt mūsu mazās rociņas.

Esam apņēmības pilni iemācīties daudz jauna par savu Dzimteni, tās dabu un cilvēkiem.

Skolotāja Ligita Setkovska

Kontaktiem: tālr. 0495 67 31 89

Aizvadīts latviešu tenisa kluba rudens komercturnīrs

Elmārs Kronbergs

Latviešu tenisa klubs Briselē "Latvijas DG" tika izveidots 2002.gadā, tātad šogad svinam nelielu jubileju – 5 gadus kopš izveidošanas.

Rudens sākumā (parasti septembra beigās vai oktobra sākumā) tiek izspēlēts vienas dienas turnīrs - "Komercturnīrs" ar handikapu sistēmu, kurā bez reitinga punktiem veiksmīgākie spēlētāji tiek arī pie nelielām naudas balvām. Šogad komercturnīrs tika aizvadīts 14. oktobrī un tajā piedalījās salīdzinoši kupls tenisistu skaits – 11 dalībnieki. Sākotnēji visi dalībnieki tika salozēti 2 apakšgrupās (5 un 6 spēlētāji grupā), kur viena riņķa spēlēs noskaidroja divus veiksmīgākos, kas tad arī turpināja cīņu "Final 4" kopā ar otras apakšgrupas diviem veiksmīgākajiem spēlētājiem. Kopumā turnīrs ilga vairāk par 5 stundām un tā laikā dalībnieki izspēlēja 5 – 7 spēles katrs.

Līdzīgi kā mūsu klubiņa šī gada pavasara turnīrā – "Zibensturnīrs

2007" - arī par rudens komercturnīra uzvarētāju kļuva Andris (Andžs) Piebalgs (foto pa labi), kurš izcīnīja uzvaras visās 7 spēlēs, otrajā vietā atstājot Elgaru Ozoliņu (foto pa kreisi), kurš piedzīvoja zaudējumu tikai vienā spēlē.

Statistikas cienītājiem jāatzīmē, ka 4 no turnīra dalībniekiem tika iedalīti "-15" handikapa grupā, viens "0", vēl 5 spēlētāji "+15" un vēl viens spēlētājs

mu liecina kaut vai tas fakts, ka vienā apakšgrupā, lai noskaidrotu "Final 4" dalībniekus, nācās pat skaitīt uzvarēto un zaudēto geimu starpību, jo 3 pretendentiem uz tikšanu fināla daļā bija vienāds uzvaru un zaudējumu skaits. Bez tam visi turnīrā spēlējošie tenisisti izcīnīja pa kādai uzvarai un tikai turnīra uzvarētājs nepiedzīvoja nevienu zaudējumu.

Foto no tenisa klubiņa arhīva

"+30" grupā. "Final 4" iekļuva pa diviem spēlētājiem no "-15" un "+15" handikapa grupām. Par spēļu spraugu-

sākums vairs nemaz nav aiz kalniem un labvēlīgu laika apstākļu gadījumā tā var sākties jau janvārī.

Līdz ar šī turnīra noslēgumu un rudens atnākšanu Beļģijā arī mūsu tenisa klubiņš lēnām gatavojas sezonas noslēgumam – vēl ir atlicis tikai izspēlēt vairākas spēles "Vasaras Līgas" turnīrā – turnīrā, kurā klubiņa pieredzējušākie spēlētāji gada gaitā sacenšas viena riņķa turnīrā – un lieta būs darīta attiecība uz šo sezonu. Savukārt jaunas sezonas

GOLFS : Prix Rouge Blanc Rouge

Hulencourt golfa klubā pie Vieux-Genappe dienvidos no Briseles 2. septembrī tika izspēlēts golfa turnīrs "Rouge Blanc Rouge". Dzimtās Latvijas karoga krāsas turnīra rīkotājs Egils Gulbis bija izvēlējies ne tikai turnīra nosaukumam, bet aicinājis arī spēlētājus savā apģērbā izmantot karmīnsarkano krāsu.

Latvijas karogam plīvojot, turnīru uzsāka 70 spēlētāji no dažādām izcelsmes valstīm, tai skaitā arī vairāki latvieši. Uz Egila un Annes Gulbju Latviešu biedrības interneta vietnē izplatīto aicinājumu piedalīties visiem latviešiem-golfa spēlētājiem, izaicinājumu pieņēma trīs: Ilze un Pēteris Zilgalvi un Valters Duļevskis. Diemžēl traumētā potīte liedza arī Latvijas 2007. gada amatieru čempionam Mikum Gavaram iesaistīties cīņā.

Labā kvalitātē sagatavotais laukums un lieliskie laika apstākļi ļāva sasniegt augstus rezultātus. Pasniežot balvas, Egils Gulbis pateicās turnīra dalībniekiem, golfa kluba prezidentam un izteica cerību, ka gadu no gada latviešu dalībnieku skaits turnīrā arvien palielināsies.

Golfspēlei Latvijā nav senu tradīciju, tikai nesen mūsu valstī parādījušies golfa laukumi. Tādēļ tieši uzturoties ārvalstīs, kurās golfa tradīcijas ir jau iesakņojušās, ir lielākas iespējas apgūt šo spēli. Kāpēc gan nepievienoties Hulencourt golfa klubam (www.golfhulencourt.be), kurā jau aktīvi darbojas latvieši? Spēles pamatus var apgūt Hulencourt golfa akadēmijā (www.membersgolf.be).

Kontaktiem: egils@gulbis.be ▲

Tikko precējušies.. Apsveicam

*Ģunu Zaķi
un
Jāni Balto*

*Zelmu Tonni
un
Ģirtu Martinsonu*

BRISELES LATVIEŠU TEĀTRIS

Ir pienācis rudens, un Briseles Latviešu teātris ir atsācis darbu gan pie jauniem iestudējumiem, gan turpina esošo uzvedumu atjaunošanu. Laipni aicinām visus atraktīvos, aktīvos un teātri mīlošos cilvēkus, kuriem ir vēlme spēlēt teātri, pievienoties mūsu pulciņam. Protams, teātrim ir arī daudz jaunu ideju, un te būtu nepieciešama Briselē dzīvojošo latviešu pieredze. Ja jums ir kādi feini, smieklīgi vai mazāk smieklīgi stāsti par dzīvi Briselē un esat gatavi dalīties ar tiem, mēs būtu priecīgi tos uz klausīt un, ja veiksies, arī parādīt.

Gaidīsim gan jūsu stāstu, gan jaunus teātra dalībniekus!

E-pasts: ugis.skuja@mfa.gov.lv

Beļģijas Latviešu Ziņu redakcija

aicina

tautiešus iesaistīties savas avīzītes veidošanā. Ierosiniet tēmas, par kurām vēlaties lasīt, sūtiet savus rakstus un radošos darbus vai vienkārši ar avīzītes starpniecību apsveiciet sev tuvos cilvēkus!

Rakstiet uz info@latvieshi.be

Joku sleja

Latvju dievības

Skopuma dievība – Skujutevs
Pēcēļojuma iztaujāšanas dievība – Redzējako
Pensijas gaidīšanas dēmons – Pastānekānav
Sētnieku aizbildnis – Tutenekakā
Šaubu dievība – Ajanunē
Pēdējā vārda dievība – Amutitaturi
Žēlsirdības dievība – Vakužēls
Vienaldzības dievība – Amantakas
Izbrīna dievība – Inugan
Otrā rīta dievība – Kāi
Mērījumu neprecizitātes dievība – Neštīmkaukā
Sabiedrisko tualešu vietu ierādīšanas dievība – Tupikate
Seksa uzsākšanas dievība – Mani auksts
Seksa izbeigšanas dievība (katram dzimumam sava): Tasbiviss un Tākāliņšderētu
Kaunīguma dievība – Kotaesēsjautāc
Absolūtās pārlicības dievība – Vaitadtānavs
Apbrīna dievība – Nutudods
Neviltota izbrīna dievība – Jopcigpopciga
Nožēlas dievība – Teteunubijs
Aizkaitinātības dievība – Nuvaizīnies
Pavedināšanas dievība – Tulabizsties
Vērtēšanas dievība – Sūdckaukāc
Sieviešu mūžīgo atrunu dievība – Amangalvasāpa
Vieglprātības dievība – Kurteubijgalva
Sievās negaidītās ierašanās dievība – Kotadtute
Samierināšanās dievība – Konuvairs
Līdzjūtības dievība – Teunuganneiets
Pieticības dievība – Kotaesjauneke
Smēķēšanas dievība – Pīpētkācies
Dzeršanas dievība – Vienctākāderējs
Ēšanas dievība – Kānuris
Nesaturēšanas dievība – Amanpiekakājas
Nerūpisma dievība – Amanpiekājas
Pašapmierināšanas dievība – Anukaespats
Pasūtīšanas dievība – Ejtaktū
Pašapmierināšanas dievība – Anukaespats
Zaģļu dievība – AmakaTaNav.

Redaktori: Irita Ķīse, Ilona Strupka, Aldis Austers

Latviešu biedrība Beļģijā/ Association Lettonne en Belgique (a.s.l.b.)

Av. Molière 158, B1050, Bruxelles, kontaktiem tel. +32 2 7355052 (Ilga Sebok, vakaros)

ING Bank kots: 340-1825310-02 (IBAN BE32 3401 8253 1002), Ch. de Waterloo 687, B1180 Uccle